

כל קבלן הוא חשמלאי": השוק פרוץ, "

מספר התאונות מזנק. ענישה? הצחקתם

אותנו

דוד רוזנטל

22.2.2024 / 7:31

הזמנתם חשמלאי הביתה? אם לא וידאתם שהוא מוסמך, הבית, החפצים שלכם וגם אתם בעצמכם בסכנה. הבעיה: המדינה לא אוכפת ענישה וכמות דליקות החשמל מרקיעה שחקים. "במערך כבאות והצלה מתריעים: "יותר מדי חאפרים פועלים פה

תת טפסר יוסף דקלו, ראש חטיבת איסוף והקירות ברשות הארצית לכיבוי והצלה, לשעבר מפקד יחידת העילית 'להבה' של מערך כבאות והצלה, הוא איש קר רוח. יש לו לוק של איש ימ"מ ולא קל להוציא אותו משלוותו, אבל כשהוא נתקל בדפוס התנהלות כל כך חמור ומסוכן - הוא לא יכול להישאר אדיש ואז קצפו יוצא

אני מוטרד מאוד מהעובדה שבשוק פועלים לא מעט חאפרים ובעלי מקצוע ללא כל רישיון לביצוע " עבודות חשמל", הוא אומר, "חוקרי השריפות שלנו מגיעים בכל שנה למאות דירות שרופות, שניזוקו "באורח קשה כתוצאה מעבודות חשמל

את הכוונת הוא מפנה אל קבלני שיפוצים שמבצעים עבודות ללא כל הסמכה בחשמל, וכורך אותם יחדיו עם בעלי הדירות שמעדיפים לחסוך כמה שקלים, על חשבון בטיחותם של השוכרים. ההפקרות רבה ומסוכנת: "לעיתים בעל הנכס עצמו מבצע את העבודות על מנת לחסוך בהוצאות", הוא מוסיף

כבאות אש והצלה/מוטרד במיוחד. תת טפסר יוסף דקלו

העיתוי של השיחה שקיימנו עימו אינו מקרי: מלחמת חרבות ברזל פגעה בתזרים המזומנים של בתי אב רבים בישראל ואילצה את מרביתנו לקצץ בהוצאות. גם גובה הריבית שזינקה בשנתיים האחרונות שחק את התשואה של בעלי הדירות שמעוניינים לחסוך בהוצאות האחזקה. בשורה התחתונה - ניכר שקיימת עליה בהיקף התופעה וגם גופי הצרכנות מתריעים על כך

זו סכנה ברורה ומיידית שהיקפה גדל. מדאיג ביותר", מציינת עו"ד הדס יעקובסון - מנכ"לית העמותה " החדשה לצרכנות. "האיום והסכנה אינם תיאורטיים", מוסיף תת טפסר דקלו. מנתוני הרשות הארצית לכיבוי אש והצלה, שמתפרסמים בוואלה כסף לראשונה, עולה כי במהלך השנתיים האחרונות חלה עליה בשיעור של 14% במספר הדליקות שמסווגות כ- 'דליקות חשמל'. על פי הנתונים, מספרם עלה מ- 1,185 לפני כשנתיים, ל- 1,355 בשנת 2023. מעיבוד הנתונים עולה כי במהלך התקופה האמורה, פרצו לא פחות מ- 866 דליקות בשל תקלה בלוח החשמל. הנתונים מעלים כי מדובר על מערכות חשמל לקויות, יצירת עומס על המערכת, תחזוקה לקויה

מישהו נתקל כאן במקרה בו קבלן שיפוצים ביצע עבודות חשמל למרות שאין לו רישיון", נכתב בפרוט " בקבוצת הפייסבוק 'פורום החשמלאים הארצי'. תוך דקות, השיח התחשמל "כל עוד לא תהיה אכיפה, תימשך השכונה", כתב חשמלאי. "תופעה מוכרת, חבל שהרשויות לא מטפלות בעבירה וזה לדעתי פלילי". השלישי כתב: " חחחח, יש קבלן שיפוצים אחד בארץ שלא מבצע עבודות חשמל? חוסך את עלות "החשמלאי. נקודה

במחלקת החקירות בכבאות והצלה מציינים כי התופעה שכיחה הרבה יותר בדירות שכורות בבנייני מגורים של עד ארבע קומות, חלקם מוכרים לנו כבנייני "רכבת", בהם ארונות החשמל עשויים מעץ, לוחות החשמל ישנים, לא מתוחזקים ולא מותאמים לצריכת החשמל של מכשירים עתירי אנרגיה וצרכנים בעולם החדש

שלומי /משפחתה של שני לוי בערעור על עונשו של החשמלאי שהיה אחראי למותה גבאי

היקפה של התופעה מלמד כי אותם בעלי דירות או קבלני שיפוצים שמעורבים בכך אינם חוששים מענישה או לא חוששים להיתפס. סעיף 11 לחוק החשמל קובע כי ביצוע עבודת חשמל ללא רישיון דינו - מאסר שנה אחת או קנס בגובה של כ-20 אלף שקלים. לצד זאת, במקרה בו נגרם נזק בנסיבות כאלו, החקיקה כבדה יותר: "יש עבירה בחוק העונשין של גרימת מוות ברשלנות שעונשה עד שלוש שנות מאסר, ויש גם עברה של גרימת חבלה ברשלנות שעונשה עד שנתיים ואף עבירה חדשה של המתה בקלות מבכירי המומחים בישראל, דעת שעלולה להגיע לעונש של עד 12 שנות מאסר", מציין [עו"ד רונן ורדי](#) בתחום דיני הבטיחות (פלילי ומנהלי) ובאחריות משפטית של בעלי מקצוע, מחזיקי נכסים, מנהלים ועוד

בה בעת, לפני כשנה, ניתן גזר דין שהותיר רבים עם פה פעור: שני לוי התחשמלה למוות במקלחת לפני חמש שנים, פחות משבוע לאחר שהתחתנה. לוי ובן זוגה, דני ברדיצ'בסקי, התלוננו כמה פעמים על בעיות בחשמל בדירתם, והזמינו חשמלאי שניסה לטפל בבעיה - נהג משאית במקצועו ששימש כאיש תחזוקה בדירה מטעם משכיר הדירה. בחודש ינואר 2023, הוא הורשע בגרימת מוות ברשלנות, לאחר שהוכח כי ניתק את מסר הפחת בדירה וגרם להתחשמלות. העונש - תשעה חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות. הפרקליטות והציבור זעמו, ובחודש ספטמבר בשנה שעברה - הומר עונשו לעשרה חודשי מאסר בפועל. "בית המשפט נתן משקל רב לנסיבותיו האישיות של הנאשם, מצבו הרפואי ומצבו הנפשי בעקבות האירוע", מציין עו"ד ורדי

הענישה הפלילית אינה הסיכון היחיד שנוטל על עצמו שיפוצניק או בעל נכס, במקרה של נזק שנגרם יש גם את ההיבט הנזיקי - הפסיקה והחקיקה גם יחד חידדו את האחריות המושגית הקונקרטית של בעלי נכסים ובעלי מקצוע במישור של קונסטרוקציה וחשמל", מוסיף עו"ד ורדי. לראייה, בית המשפט חייב את 'החשמלאי' בתשלום פיצוי בגובה של מיליון שקלים, שיועברו ליורשיה של שני לוי. גם בעל הדירה והמבטחת שלו חויבו לשלם חצי מיליון שקלים. החבות של בעל הנכס נוצרת מכוח פקודת הנזיקין: "יש לו אחריות שילוחית בארבעה מקרים: אם התרשל בבחירת הקבלן, אם התערב בעבודתו של איש המקצוע בדרך שגרמה לנזק. הרשה או אשרר לבצע פעולה כלשהיא שגרמה לנזק. ביצוע פעילות לא חוקית". (למשל הרחבת מבנה ללא היתר בניה)

באדיבות המצולמים/אחריות שילוחית לקבלן. עו"ד ורדי

בעמותה הישראלית לצרכנות מפנים את תשומת ליבו של הציבור לסיכון נוסף - התקנת מוצרי חשמל על ידי מי שלא הוסמך לכך: "חלק מהיצרנים והיבואנים מאפשרים התקנה על ידי הצרכן ובתנאי שההתקנה תבצע על ידי חשמלאי מוסמך. כאשר מי שמבצע את ההתקנה אינו מוסמך, כל תקלה במוצר לא תכוסה". על ידי האחריות, והחברה תוכל לטעון כי מקור התקלה בהתקנה על ידי איש מקצוע בלתי מתאים

לצד תופעה מסוכנת זו, המציאות מלמדת כי גם חשמלאים מוסמכים מירושלים לא פעם, מה שגורם לנזקים ולפציעות. גם היקפה של בעיה זו, חומרתה והסיכון שגלום בה, הובילו את משרד העבודה להקים לאחרונה יחידת האכיפה והחקירות מספקת מענה אכיפתי לתלונות הציבור כנגד בעלי המקצועות שמקצועם מאוסדר באגף ואשר הפרו אחד או יותר מתנאי הרישום או הרישיון וביצעו עבירות משמעות

מיכל אבגנים - מנהלת אגף בכיר לאסדרת עיסוקים במשרד העבודה, רואה בעבודתה כשליחות מצילת חיים: "הקמנו את יחידת האכיפה והחקירות כדי להגן על האזרחים מפני רשלנות מקצועית של בעלי מקצוע מורשים או ביצוע פעולות בניגוד לתנאי הרישיון. חוקרי האגף הוסמכו לטפל בתלונות בכלל המקצועות המאוסדרים (חשמלאים, מהנדסים ואדריכלים, הנדסאים וטכנאים ועוד). לדבריה, "אכיפה יעילה ואפקטיבית מחולקת לשלושה שלבים: שלב ההסברה לציבור ולעוסקים המורשים, שלב המניעה ובסופו של דבר שלב הענישה שמטרתו עצירת המפגע או העבירה. הפכנו את כלל הרישיונות לדיגיטליים". כך שמזמין השירות יכול לבדוק זאת בקלות רבה אם בעל המקצוע אכן מורשה

אבגנים מפצירה בציבור כי קודם להזמנת איש מקצוע שעבודתו טעונה אסדרה ורישיון, יש לוודא כי הוא מופיע במאגר הרלוונטי. בנוסף, היא מציינת כי במקרה ומישהו נתקלת בבעל מקצוע מורשה שהתרגל והפר את הוראות החוק? אין מקום להסס אלא לדווח על כך. ההמלצה לבדוק את עצם ההכשרה של החשמלאי רלוונטית גם לשוכרי דירות: "שלא יתביישו, אלא יבקשו מהחשמלאי שמגיע לדירה את פרטיו". "ויבדקו זאת במאגר

דוברות משרד העבודה/אכיפה בשלושה שלבים. מיכל אבגנים

ברשותי כבוי אש והצלה מוסיפים כי בימים אלו, הם בוחנים אפשרות לקידום רגולציה בנושא, שתחייב ביצוע תקופתיות למערכות חשמל בדירות שכורות. "במדינות מפותחות עם תרבות מניעת אש טובה יותר, לדוגמה בבריטניה, מחייבים משכירי דירות לבדיקה עיתית של החשמל

בינתיים, הם מספקים מספר עצות ברזל: התקנת גלאי עשן בבית היא מצילת חיים והיא מאפשרת לדיירים זיהוי מוקדם יותר של התלקחות דליקה והימלטות מהירה יותר מהבית העולה בלהבות. כמו כן, בכל מקרה בו מפסק הפחת קופץ שוב ושוב, ואתם מריחים ריח של עשן או רואים הצטברות פיה סביב אביזר חשמלי, אלו סימני אזהרה משמעותיים. אתם צריכים להפסיק מידית את השימוש במכשיר ולהזמין חשמלאי מוסמך. טפלו עכשיו והימנעו מאסון

